

Lijst van vragen

De vaste commissie voor Buitenlandse Zaken heeft een aantal vragen voorgelegd aan de Minister van Buitenlandse Zaken over de brief van 12 juni 2015 inzake de Beleidsdoorlichting mensenrechtenbeleid in de periode 2008–2013 (Kamerstuk 32 735, nr. 143).

Voorzitter van de commissie,
Eijsink

Griffier van de commissie,
Van Toor

- Nr. Vraag
- 1 Hoe is de verdeling van middelen onder de negen in de evaluatie bestudeerde landen tot stand gekomen? Graag een toelichting.
 - 2 Hoeveel mensenrechtenverdedigers zijn effectief beschermd door Nederland gedurende de periode die de beleidsevaluatie beslaat?
 - 3 Hoeveel voorlichtingsbijeenkomsten over LHBT's zijn georganiseerd in Nigeria gedurende de periode 2008–2013?
 - 4 Bij hoeveel gesprekken met overheidsfunctionarissen is de mensenrechtensituatie actief onder de aandacht gebracht gedurende de periode 2008–2013?
 - 5 Hoeveel VN-resoluties zijn in de geëvalueerde periode aangenomen om de internationale rechtsorde op het gebied van mensenrechten te verbeteren? Was dat meer dan de jaren daarvoor en wat waren de kwaliteit en de effecten daarvan?
 - 6 IOB concludeert dat het verkleinen van de landenlijst niet heeft geleid tot een grotere effectiviteit van de projecten. Hoe is deze conclusie tot stand gekomen? Is deze conclusie gebaseerd op meer dan slechts interviews en ook gestaafd met hard bewijs? Zo ja, waaruit bestaat dat bewijs? Acht u deze conclusie voldoende bewezen? Bent u voornemens om de landenlijst uit te breiden – zoals IOB aanbeveelt – en daarmee op dit punt af te wijken van het kabinetsbeleid? Graag een toelichting.
 - 7 IOB concludeert dat mensenrechten in de regeringsperiode 2010–2012 aan gewicht verloren en dat dit de geloofwaardigheid van het mensenrechtenbeleid niet ten goede is gekomen. Is deze conclusie gebaseerd op meer dan slechts interviews – waarin geen concrete voorbeelden zijn genoemd – en ook gestaafd met harde bewijzen? Zo ja, waaruit bestaat dat bewijs? Acht u deze conclusie voldoende bewezen? Graag een toelichting.
 - 8 Kunt u toelichten welke twee projecten gericht op handel en mensenrechten voldoende effectief waren en welk project in hoge mate effectief was?
 - 9 Hoeveel respondenten hebben gemeld dat Nederland in de afgelopen jaren minder actief is geworden op het terrein van de mensenrechten?
 - 10 Hoe verhoudt het beeld van deze respondenten zich met de impuls die sinds 2012 is gegeven aan het mensenrechtenbeleid van Nederland? Bent u het eens met het oordeel van deze respondenten?
 - 11 Bent u van plan activiteiten te ondernemen om de beeldvorming te verbeteren? Zo ja, welke activiteiten? Zo nee, waarom niet?
 - 12 Kunt u uitleggen waarom er in de beleidsdoorlichting wordt aangegeven dat een oordeel over effectiviteit, door allerlei factoren, vaak alleen in termen van «bijdragen aan» kan worden verwoord, terwijl bij de resultaten (met name in hoofdstuk 4) gekozen is om sterkere bewoordingen te gebruiken?
 - 13 Kunt u aannemelijk maken dat de beperking van het aantal landen dat een beroep kan doen op het mensenrechtenfonds heeft geleid tot een grotere effectiviteit van de projecten? Zo nee, bent u van plan hier onderzoek naar uit te laten voeren?
 - 14 Bent u van plan om additionele informatie te verstrekken over, of additioneel onderzoek te laten uitvoeren naar, de doelmatigheid van het mensenrechtenbeleid?
 - 15 Kunt u toezeggen in het vervolg, bij het ontwerp of de daadwerkelijke uitvoering van beleidsdoorlichtingen, meer de nadruk te leggen op informatie die inzicht kan bieden in de doelmatigheid van het gevoerde beleid? Zo ja, op welke wijze gaat u dat waarborgen? Zo nee, waarom niet?

- Nr. Vraag
- 16 Kunt u aangeven welke overwegingen ertoe hebben geleid om de periode 2006–2007 niet mee te nemen in de voorliggende beleidsdoorlichting?
- 17 Kunt u in algemene termen aangeven hoe de bevindingen voor de periode 2008–2013 zich volgens u verhouden tot de periode 2006–2007?
- 18 Kunt u in algemene termen aangeven hoe, naar uw mening, de conclusies voor de vijf onderzochte prioriteiten uit de notitie uit 2013 zich verhouden tot de drie prioriteiten die niet geëvalueerd zijn: ernstige schendingen, vrijheid van godsdienst en levensovertuiging; en mensenrechten en ontwikkeling?
- 19 Bent u bereid in het vervolg meer informatie te verstrekken over de betrokkenheid van externe experts bij beleidsdoorlichtingen die worden uitgevoerd door IOB? Zo nee, waarom niet?
- 20 Bent u voornemens toekomstige beleidsdoorlichtingen in hun geheel te laten beoordelen door externe experts om zo de betrouwbaarheid en onafhankelijk van het onderzoek te optimaliseren? Zo nee, waarom niet?
- 21 Kunt u toelichten wat de rol van de 91 gehouden interviews is geweest in deze beleidsdoorlichting? Welk gedeelte van de beleidsdoorlichting is gebaseerd op deze interviews?
- 22 Kunt u iets zeggen over de mate waarin de resultaten van de onderzochte activiteiten en projecten gelden voor de activiteiten en projecten die niet zijn onderzocht?
- 23 Kunt u de Kamer op de hoogte houden van de ontwikkelingen op het gebied van strategisch denken en innovatieve benaderingen bij het mensenrechtenbeleid? Zo ja, op welke manier zal dit gebeuren?
- 24 Is de relatie tussen minder personele capaciteit op ambassades en minder effectief mensenrechtenbeleid, zoals IOB concludeert, daadwerkelijk aangetoond? Waaruit blijkt die relatie precies? Kunt u voorbeelden geven waar minder personele capaciteit tot minder actieve inzet op mensenrechtenbeleid heeft geleid, buiten het in de doorlichting genoemde voorbeeld van Guatemala?
- 25 In twintig landen ging de EU tot publicatie van EU-mensenrechtenstrategieën over. Welke stappen heeft het kabinet ondernomen om publicatie in meer landen mogelijk te maken?
- 26 Waarop baseert u zich als u afstand neemt van de overtuiging van alle mensenrechtenorganisaties dat aandacht voor LGBT-onderwerpen er voor kunnen zorgen dat andere prioriteiten overschaduwd worden?
- 27 Is aangetoond dat het uitbreiden van de landenlijst van het Mensenrechtenfonds daadwerkelijk leidt tot een effectiever en efficiënter mensenrechtenbeleid? Zo ja, waaruit blijkt dit?
- 28 Bent u van plan projecten gefinancierd uit het Mensenrechtenfonds meer te richten op mensenrechtenbescherming in plaats van mensenrechtenbewustwording?
- 29 Hoe wilt u het Mensenrechtenfonds verbeteren door betere en realistischere middellange termijn doelen te formuleren?
- 30 Hoe verhoudt de kritische noot van IOB, dat het Mensenrechtenfonds kan worden verbeterd door betere en realistischere middellange termijn doelen voor projecten te formuleren, zich volgens u tot de conclusie dat de projecten die in deze beleidsdoorlichting zijn betrokken volledig of nagenoeg volledig hun doelen hebben behaald?
- 31 Waren de doelen van de in deze doorlichting betrokken projecten wel helder en realistisch geformuleerd?

- Nr. Vraag
- 32 Welke landen belemmeren financiering van hun ngo's middels het Nederlandse Mensenrechtenfonds?
- 33 Kunt u de bevinding van IOB dat er sinds 2006 weinig vooruitgang is geboekt met het integreren van het mensenrechtenbeleid met het internationaal economisch beleid weerleggen?
- 34 Bent u van plan uitvoering te geven aan het advies van IOB om alle overheidsdienaren die een buitenlandse dienstreis maken te informeren welke mensenrechtenonderwerpen ze op hun beleidsterrein aan de orde kunnen stellen?
- 35 Kunt u toelichten hoe u uitvoering geeft aan de aanbevelingen om de geloofwaardigheid van het buitenlandse mensenrechtenbeleid niet te ondermijnen door binnenlandse mensenrechtenissues? Hoe vindt de beoordeling van deze aanbevelingen op hun merites plaats?
- 36 Bent u voornemens de relatief grote focus op bewustwording conform de aanbeveling van IOB meer in balans te brengen door meer in te zetten op de bescherming van slachtoffers mensenrechtenschendingen en de vervolging van mensenrechtenschenders?
- 37 Waarom is er gekozen om de periode van 2006–2007 buiten de reikwijdte van het onderzoek te houden?
- 38 Kunt u gedetailleerde financiële informatie leveren van het gevoerde beleid zodat de doelmatigheid kan worden vastgesteld?
- 39 Zijn de bevindingen in de negen onderzochte landen representatief voor alle landen waarin Nederland actief geweest op het vlak van mensenrechtenbeleid?
- 40 Met welke beleidsinstrumenten wordt het Nederlandse mensenrechtenbeleid concreet uitgedragen?
- 41 Hoe hoog is het totale budget voor dit beleidsonderwerp? Hoe wordt dit budget verdeeld over de verschillende landen waar het Nederlandse mensenrechtenbeleid wordt uitgevoerd? Waarom is het budget voor Zimbabwe zoveel hoger dan voor Sri Lanka of Rusland?
- 42 Is aangetoond dat het uitbreiden van de landenlijst van het Mensenrechtenfonds daadwerkelijk leidt tot een effectiever en efficiënter mensenrechtenbeleid? Zo ja, waaruit blijkt dit?
- 43 Hoeveel Nederlandse experts werken bij de Raad van Europa en de Europese Unie aan de mensenrechtenthematiek?
- 44 Hoeveel experts van buiten het Ministerie van Buitenlandse Zaken zijn geraadpleegd of gevraagd om advies te geven wanneer er zich nieuwe ontwikkelingen voordeden op het gebied van de (Nederlandse) mensenrechtenstrategie? Aan welke organisaties zijn deze verbonden?
- 45 Welke concrete actiepunten vloeien er voort uit het Nationale Actieplan Bedrijfsleven en Mensenrechten?
- 46 Zijn er richtlijnen over de wisselwerking tussen het Nederlandse internationaal economische beleid en het mensenrechtenbeleid voor Nederlandse ambassades, Nederlandse multinationals en Nederlands NGO's die in het buitenland functioneren? Wat is de verhouding hiervan tot het nationale actieplan?
- 47 Kunt u de bevinding van IOB bevestigen dat er sinds 2006 weinig vooruitgang is geboekt met het integreren van het mensenrechtenbeleid met het internationaal economisch beleid? Zo neen, waarom niet?
- 48 Wat was de reactie van de betreffende landen toen Nederland aankondigde bilaterale onderhandelingen met hen te gaan voeren? In hoe verre is er op latere termijn rekening gehouden met deze reactie?

- Nr. Vraag
- 49 Ligt de focus van Nederland op het gebied van bescherming en promotie van mensenrechten meer op de Europese onderhandelingen of op bilaterale onderhandelingen? Waarom wordt daarop de focus gelegd?
- 50 Hoe gaat Nederland nu en in de toekomst om met de groter wordende invloed op het gebied van mensenrechten van nieuwe economieën?
- 51 Waarom is er geen strategie opgesteld over de toepassing van Nederlandse beleidsinstrumenten bij multilaterale fora en bij toepassing van het Nederlandse mensenrechtenbeleid op nationale niveaus?
- 52 Hoe kunnen de effecten van «silent diplomacy» gemeten worden? Hoe gaat een Nederlandse ambassade om met de resultaten van deze meting?
- 53 Hoe probeert Nederland in Rusland te voorkomen dat de nadruk op LHBT-rechten niet andere mensenrechten overschaduwet en beschadigt?
- 54 Hoe tracht Nederland de «civil society» van de landen waarmee bilaterale onderhandelingen worden gedaan te bereiken en daarbij de mensenrechten te promoten?
- 55 Waarom zijn niet alle aanbevelingen van de «Universal Periodic Review», het onderzoek uitgevoerd namens de Verenigde Naties (VN), aangenomen? Kunt u aangeven wanneer dit wel het geval zal zijn?
- 56 Wat gaat u eraan doen om de Nederlandse positie op het gebied van mensenrechten vast te houden in landen waar de Nederlandse ambassade is of wordt gesloten, zoals in Guatemala het geval is?
- 57 Hoe gaat u ervoor zorgen dat er op elke ambassade genoeg staf werkt om de Nederlandse doelstellingen van het mensenrechtenbeleid te behalen vanaf 2013?
- 58 Kunt u aangeven hoeveel FTE's er beschikbaar zijn specifiek op mensenrechten, zowel op het departement als op de posten?
- 59 Wat gaat u eraan doen om het mensenrechtenbeleid meer transparant te maken?
- 60 In welke mate gelden de algemene conclusies ook voor de niet-onderzocht thema's?
- 61 Aan welke (innovatieve) benaderingen denkt u en welke mogelijke deskundigen of deskundige organisaties wilt u hierbij betrekken?
- 62 Hoeveel respondenten hebben gemeld dat Nederland in de afgelopen jaren minder actief is geworden op het terrein van de mensenrechten?
- 63 Hoe verhoudt het beeld van deze respondenten zich met de impuls die sinds 2012 is gegeven aan het mensenrechtenbeleid van Nederland?
- 64 Bent u het eens met het oordeel van deze respondenten?
- 65 Bent u van plan activiteiten te ondernemen om de beeldvorming te verbeteren? Zo ja, welke activiteiten? Zo nee, waarom niet?
- 66 Wat kan worden verstaan onder de geloofwaardigheid van het mensenrechtenbeleid? Wanneer voldoet mensenrechtenbeleid aan het vereiste van geloofwaardigheid?
- 67 Wat wordt bedoeld met de «neerwaartse spiraal»? Kan dit nader worden gespecificeerd?
- 68 Kunt u toelichten hoe «efficiënter werken» concreet kan leiden tot betere resultaten?
- 69 Klopt het dat de EU-India-dialogoog in 2014 niet is doorggegaan en wat is hiervan de reden?
- 70 Klopt het dat de terugkoppeling van de dialoog met Indonesië niet heeft plaatsgevonden en wat is hiervan de reden?

- Nr. Vraag
- 71 Klopt het dat de EU-dialoog met China al ongeveer 30 jaar op dezelfde wijze plaatsvindt? Bent u bereid om u in EU-verband in te zetten om (een delegatie van) het maatschappelijk middenveld de eerste 30 minuten tot de EU-China-dialoog toe te laten zoals ook het geval is bij dialogen met Latijns-Amerika?
- 72 Op welke wijze worden de resultaten (outcomes) van de verschillende dialogen opgevolgd?
- 73 Op welke manier wordt werken in kleine coalities in de praktijk gebracht?
- 74 Zet Nederland ook in op het formuleren van Nederlandse mensenrechtenstrategieën?
- 75 Is overwogen in de periode 2008–2013 in te zetten op het uitdragen van de Nederlandse mensenrechten zoals geformuleerd in de Nederlandse Grondwet? Zo nee, waarom niet?
- 76 Kan exact worden aangegeven welk deel van de extra middelen die het ministerie op basis van de motie Van Ojik ter beschikking heeft gekregen om het mensenrechtenbeleid te versterken zal worden ingezet op diplomatieke posten in Algiers, Ankara, Rabat, Ramallah en Teheran?
- 77 Gaat u in navolging van uw inspanningen EU strategieën te publiceren, blijven aandringen op het publiceren van de overige strategieën?
- 78 Blijft Nederland in navolging met de aanbevelingen van de IOB bilaterale veroordelingen van mensenrechtenschendingen als complementair zien aan EU-veroordelingen en niet als elkaar uitsluitend?
- 79 Begrijpt u de kritiek van sommige mensenrechtenverdedigers in Rusland dat de wijze waarop Nederland aandacht vroeg voor LHBT een negatieve uitwerking had op de meningsvorming in Rusland op dit thema? Deelt u deze kritiek? Zo nee, waarom niet?
- 80 Waarom is in het geval van Rusland afgeweken van de voorzichtige benadering met betrekking tot het thema LHBT?
- 81 Kan preciezer worden toegelicht hoe meer informatie over interventies gegeven kan worden en waarom dat niet eerder is gebeurd?
- 82 Bent u bereid om in toekomstige rapportages in ieder geval het aantal démarches op te nemen zoals IOB in punt 8 (p. 19) aanbeveelt?
- 83 Bent u bereid om in voorkomende gevallen informatie uit stille diplomatie te delen met organisaties die zich met eenzelfde specifieke zaak bezighouden?
- 84 De evaluatie van de beleidsdoorlichting van het buitenlandse mensenrechtenbeleid van Nederland richt zich op negen landen, waaronder Rusland, Marokko en de Palestijnse Gebieden. In het IOB-rapport valt te lezen dat Nederland zich nadrukkelijk over de homorechten in Rusland heeft uitgesproken. Heeft Nederland zich ook nadrukkelijk uitgesproken over homorechten in Marokko en de Palestijnse Gebieden? Zo nee, waarom niet?
- 85 Op welke mondiale ontwikkelingen wordt gedoeld, waar wordt gemeld dat Nederland zich afgelopen jaren heeft ingezet voor het dossier gelijke rechten van LHBT?
- 86 Op welke wijze gaat u de effectiviteit van publieke en stille diplomatie meten en wanneer bent u voornemens dit inzichtelijk te maken?

Nr.	Vraag
87	Kan een overzicht worden gegeven van de landen waar Nederland door middel van financiering een aantoonbare bijdrage heeft geleverd aan de mensenrechtensituatie en waaruit de daadwerkelijke verbetering van de mensenrechtensituatie dan bestond? Hebben die verbeteringen ook stand gehouden tot de dag van vandaag?
88	Ziet u mogelijkheden conform de IOB-aanbeveling meer in te zetten op het ondersteunen van projecten van kleinere, lokale ngo's?
89	Gaat u de afstemming met andere donoren van het mensenrechtenbeleid verbeteren gezien de kritiek van de IOB dat dit nauwelijks gebeurt?
90	Gaat u in het kader van uw streven het Mensenrechtenfonds flexibeler en strategischer in te zetten de landenlijst voor het mensenrechtenfonds weer uitbreiden aangezien de IOB constateert dat een kortere landenlijst niet heeft geleid tot meer effectiviteit?
91	Kunt u voorbeelden noemen waarbij economische belangen een nadrukkelijke inzet op mensenrechten verhinderden?
92	Kunt u nader ingaan op de wijze waarop u tijdens het voorzitterschap aandacht aan de thema's «mensenrechten en bedrijfsleven» en «maatschappelijk verantwoord ondernemen» zult besteden?
93	Op welke manier zoekt de MR-ambassadeur het publiek op en op welke wijze wil hij zijn zichtbaarheid in de toekomst verbeteren?
94	Wat zijn de jaarlijkse kosten voor het in stand houden van de functie van mensenrechtenambassadeur?
95	Kunt u inzicht geven in de gevolgen van de conclusie van IOB dat mensenrechten in de regeringsperiode 2010–2012 aan gewicht verloren ten opzichte van het bevorderen van economische belangen van Nederland in het buitenland waardoor de geloofwaardigheid van het mensenrechtenbeleid in het geding kwam?
96	Op welke wijze pakt u de conclusie van IOB op dat economische belangen een nadrukkelijke inzet op mensenrechten in sommige gevallen verhinderden, waarbij nadrukkelijk niet wordt gedoeld op IMVO-beleid, maar op de afweging tussen de economische relatie met een land en het bevorderen van mensenrechten aldaar?
97	Kunt u aangeven hoe u voorkomt dat het mensenrechtenbeleid in Nederland de geloofwaardigheid van de inspanningen in het buitenland op het spel zet, zoals IOB waarschuwt?
98	Waar denkt u concreet aan betreffende interne-externe coherentie en op welke manieren en op welke momenten gaat Nederland hier tijdens het voorzitterschap aandacht voor vragen? Agendeert u onder dit punt ook het ontwikkelen van een interne EU-mensenrechtenstrategie, waaraan in de Mensenrechtenrapportage 2014 wordt gerefereerd?
99	Wat zijn de jaarlijkse kosten voor het in stand houden van het College voor de Rechten van de Mens?